

Zpravodaj

Na mnoha místech našeho kraje jsme oslavili havelské posvícení. O významu posvícení píšeme na jiném místě tohoto Zpravodaje. Podáváme stručný životopis sv. Havla, jehož svátek se připomínal ve starém církevním kalendáři 16. října,

SVATÝ HAVEL - GALLUS

/Ve starých listinách nazývaný též Gallian, Gallun/.

Narodil se kolem roku 550 v Irsku. Byl vysvěcen na kněze a rozhodl se, že se stane misionářem. Se svým učitelem sv. Kolumbánem odešli do Galie, kde založili kláštery v Anegrai a ve Luxeuilu u Belfortu. Když odtud byli vypuzeni, usadili se u Bodamského jezera v Bregenzu /rakouský Vorarlberg. Zde se Kolumbán se sv. Havlem rozloučili. Kolumbán odchází za svým posláním do Itálie, Havel zůstává nemocný v Bregenzu. Ujímá se ho kněz a poustevník Villimar a při svém chrámu mu nabízí útulek a dva ošetřovatele, jáhny Magna a Theodora.

Jakmile se Havel uzdravil, hledal příhodné místo, kde by poustevničil. Villimarův pomocník Hiltibold, který dobře znal hornaté a lesnaté kraje v celém okolí, provázel Havla. Šli podél řeky Steinachu, kde Havel uvízl v trnitém keři a upadl. Tato příhoda se mu zdála být pokynem, aby se na tomto místě usadil.

A tak v r. 612 spolu se sv. Magnem a Theodorem zde založili, 30 km západně od Bregenzu poustevnu. Tady pak na pozemcích, které jim venoval za uzdravení své dcery vévoda Gunza, postavili veliký klášter, pojmenovaný po sv. Havlovi. Okolo kláštera vzniklo město Sankt Gallen, dnešní centrum švýcarského kantonu.

Svatonavelský klášter se stal kolébkou křesťanství, středem vzdělanosti a požehnáním pro celé okolí. Řeholníci káceli okolní pralesy, hubili dravce, obdělávali půdu, zakládali cesty, mosty a mlýny, učili primitivní a drsné horaly orbě a společenskému životu, takže časem proměnili neúrodnou pustinu v úrodnou krajinu. V 9. století byl klášter znám rozsáhlou knihovnou, významnou školou, která byla pokládána za přední učiliště střední Evropy. Ve sboru mnichů byl veliký počet básníků, dějepisců, kudebníků, malířů a řezbářů.

Sv. Havel, jehož si družina řeholníků zvolila za opata, dával bratřím i lidu dokonalý příklad křesťanských ctností. Přitom byl pokorný; ač byl zvolen biskupem v Kestnici, tuto hodnost nepřijal.

Svatý opat kázal s velkou horlivostí. Naposledy na pozvání starého přítele Villimara ve svátek sv. Michaela archanděla v Arbonu, avšak po třech dnech se rozstěnal zimnicí a 16. října zemřel. Rok úmrtí není znám. Klade se mezi roky 625 - 650. Tělo zemřelého svätce bylo převezeno do kláštera jím založeného. Roku 1354 získal Karel IV. část hlavy, rámě a žebro z ostatků sv. Havla a daroval je velechrámu sv. Víta v Praze.

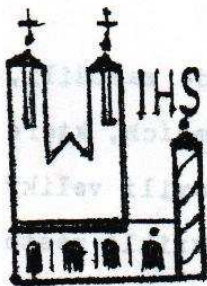
Výroční posvěcení našich chrámů.

Naši předkové si velmi vážili svých chrámů a kaplí. Současný člověk, i mnohý katolický křesťan, nechápe, s jakou láskou a vroucností k Bohu, byly tyto posvátné stavby stavěny a zdobeny. Vše, co

na tehdejší dobu dokázal lidský um vytvořit, ať stavbou, malbou, sochařstvím, ane i krásnou chrámovou hudbou, to všechno směřovalo k oslavě Boží.

Když byl Boží stánek postaven, přicházel biskup, aby celý prostor posvětil, zasvětil Bohu.

Z takové slavnosti se radovala celá farnost a kaž-

dým rokem na tuto událost pamatovala. Byl to svátek nejen pro osadu, ve které byl kostel vybudován, ale i pro všechny připojené vesnice, náležející k novému farnímu kostelu.

Časem se na datum některých posvěcení /posvícení/ zapomnělo a tak zejména ke konci roku, když už všechny práce na polích pomalu končily, vzpomínali zbožní křesťané na posvěcení svého kostela či kaple. Mnohdy už to nebylo přesné datum posvěcení, ale jiný vhodný den. Proto se nám do našich dob zachovalo posvícení např. svatováclavské, havelské, martinské, kateřinské aj. Už se nehledělo na skutečný den vysvěcení kostela.

Do těchto lidových křesťanských slavností zasáhl radikálně císař Josef II. /1780 - 1790/, osvícenec, svobodný zednář. Za jeho vlády katolická církev v celé rakouské monarchii velice utrpěla, vydána úplně i po vnitřní a organizační stránce kvůli "osvícenců", kteří ji ve všem omezovali. Na následky tohoto počínání doplácí církev od národního obrození, přes první republiku i komunistickou éru až dodnes. Např. jedním z mnoha nařízení bylo to, že vrchnost zrušila všechna posvícení - posvěcení chrámů. Všude se smělo slavit pouze jedno a to v říjnu, v neděli po sv. Havlu. Namnoze však slavil lid posvícení dvoje, i císařské i své místní. V současné době, podle katolické liturgie, tam, kde není znám den posvěcení, připomíná se posvěcení chrámů poslední říjnovou nedělí.

Podle vzhledu a stavu kostelů a kaplí můžeme posuzovat kulturnost našeho národa, ano i té které vesničky. Jako v minulých dobách se tyto posvátné stavby skvěly úpravností a čistotou, a byly vizitkou a pýchou obcí, je tomu nyní naopak. I zde se minulý totalitní režim podepsal. Tak jako zničil veškeré morální hodnoty a popřel Desatero, byly mnohde poničeny i církevní kulturní památky a nejenom ony. Současná doba tento neblahý pozůstatek nedávné minulosti ještě umocňuje. V některých obcích vidíme naprostou tupost a lhostejnost k dědictví předků. Mnohé kostely dál chátrají /proč by také

občané na jejich záchranu přispívali, "ať se stará církev, nás to nezajímá, máme jiné starosti, jak nejrychleji bezpracně zbohatnout"/, jsou postupně na objednávku vykrádány a cenné předměty z nich ^{bez} překážek na celnicích vyváženy do zahraničí. Na tak smutnou úroveň se naše společnost dostala! S takovými jednáními a materialismem vymytými mozky se chce náš národ vrátit zpět do Evropy?

Nechtěl bych však toto zamyšlení končit pesimisticky. Je tu jiskřička naděje. Stavby, které byly našemu lidu tolik drahé, místa, kam se věřící /kdysi většina národa/ shromažďovali ke mši sv., kde se konaly radostné události, křty, svatby i bolestné chvíle posledních rozloučení, začínají se tu a tam, ještě poskrovnu, ale přece, postupně opravovat.

Mnoho nadšenců z řad věřících i s církví sympatisujícími, přes nemalé překážky i odpor duševních primitivů, se pouští do obnovy. Důkazem toho je např. pěkně opravený a nalíčený katovický kostel, pokračuje se na přestavbě celého interiéru fary, z minulých let mají novou fasádu kostely ve Volenicích a Střelských Hořticích, nověto svítí kapličky v Novosedlích, Tažovicích, v Kladrubech, Kalenicích i v Hedějově aj.

Vznikají skupinky mládeže, které svým způsobem navazují na tradice, přetřhané komunismem. Konzumní způsob života je neuspokojuje, začínají hledat Boha. Je povzbuzující vidět mladé lidi na různých církevních bohoslužebných shromážděních, jak zpívají, jak se opravdově modlí, jak dovedou být k sobě vskutku přátelští...

Prosme Boha, aby těmto novým snahám mladých žehnal a skrze ně ukázal ostatním, kdo v Boha nevěří, nebo jím opovrhli, cestu, která by národ vyvedla z duchovní i hmotné devastace.

Ještě k posvátnému růženci.

/Z promluvy P. Jana Pietoně/

Dnes, v měsíci říjnu, se k nám vrací Maria - Matka námi tak často odmítaná a zapomínaná. Vrací se k nám dnes a stejně jako v jiných dobách nám - svým nevděčným dětem - připomíná, že ač je tomu dávno, co odešla z této země, nepřestala být nikdy naší maminkou a horlivou přímluvkyní. Naplněna vroucím gitem se o nás stará: zjevuje se v Lurdech, Fatimě, Syrakusách, v La Salettě, Medžugorji či jiných místech světa a vždy s růžencem v ruce prosí o modlitbu.

První se s růžencem ukázala svatému Dominikovi a zvěstovala mu ono významné poselství: "Toto je můj růženec, ve kterém jsem našla zalíbení, pověz lidem, ať se ho modlí. Neboť skrze tuto modlitbu se navrátí hříšníci a navracení se budou radovat ze spásy!"

Moji drazí! Kolikrát se Maria zjevila světu, tolikrát už prosila: "Děti, modlete se růžencem."

První zázrak přinesla Marií vyprošená modlitba růžence 7. října 1571. Tehdy byla Evropa zcela zaplavena islámem, a když už se zdálo, že křesťanství zmizí z povrchu zemského, náš kontinent zázračně zachránil právě růženec. Na památku tohoto vítězství ustanovil papež Pius V. na 7. října svátek Panny Marie Růžencové, aby tak vyjádřil vděčnost za záchranu Božího lidu.

Bratři a sestry! Když nám dnes hrozí mnohem nebezpečnější invaze stále dosti silného komunistického vlivu, a s ním spráženého ateismu a demoralizace, když se kolem rozpíná netečnost k Božím příkázáním, je třeba znovu vzít růženec do ruky a spolehnout se na sílu této modlitby. Vždyť růženec už tolikrát pomohl, a to nejen králům, významným politikům, vojevodcům a světcům, ale i prostým lidem.

V současné době se setkáváme s názorem rádooby moderních a nezávislých lidí, kteří tvrdí, že modlitba růžence je nesmysl vhodný leda pro stařenky, že je to ztráta času...

Poplatnost nevěřícímu světu se netýká jen mladé generace, ale i generace předešlé, nejvíce odkojené komunistickým režimem. Stane se,

že umře člověk ve středním věku a příbuzní, ačkoliv sami pobožní nikterak nejsou, mu při posledním rozloučení vplétají do dlaní růženec. Nějak jim to nejde, není divu, vždyť zesnulý odvykl růženci někdy v raném dětství. Příbuzní si ale říci nedají, zřejmě se domnívají, že jen s růžencem vypadá nebožtík hezky a upraveně. Přiznejme však otevřeně: nebylo by pravdivější vložit do sepnutých rukou strannickou legitimaci nebo půllitr - tedy symboly, jež dotyčného provázely po celý život? Nač dělat z pohřbu parodii, nač ta přetvářka v hodině pravdy?

Také mladá inteligence pokládá modlitbu růžence za nepřijatelný obyčej pověrčivých vesnických babiček. Před několika lety se na jedné z polských univerzit stalo, že studentovi vypadl na chodbě z kapesníku růženec. Mladík se hanbou začervenál a přihlížejícím udiveným kolegům rychle vysvětloval: "Co mi to ta hloupá máma zabalila?" Za studenty šel starší profesor a zaslechnuv studentovu výtku na adresu zbožné matky poznamenal: "Hlupák jsi ty! Od dětství jsem zvyklý se modlit růženec, stále ho nosím s sebou a ještě nikdy jsem se za něj nestyděl." Na důkaz svých slov sáhl do náprsní kapsy, vytáhl růženec s odřenými korálky a kolemstojící studentíky svým vyznáním zahanbil.

Někteří lidé na otázku, proč se nechtějí modlit růženec, argumentují tím, že je modlitba růžence monotonní, nekonečné drmolení dvou vět, že se bez ustání opakuje to samé... Ale copak když dítě dokolečka říká mamince, že ji má rádo, matku unudí? Copak matka přestane chtít někdy slyšet láskyplné vyznání z úst svého dítěte? Právě těmi slovy "Zdrávas Maria, milosti plná..." pozdravil Pannu Marii anděl Gabriel. Opakování těchto samých slov je přece vzdáním úcty Marii a zároveň připomínkou její svatosti. Matka Boží je po Kristově odkazu matkou všech křesťanů a my jsme jako její děti povinni snažit se být jí podobní.

Mojí drazí! Před třemi lety byl na Velehradě znovu český národ zasvěcen pod ochranu Panny Marie.

Předstupme tedy před ní, jako to dělávají děti v den mamčinina svátku, a jako dárek jí slibme, že ji budeme pravidelně navštěvovat a účastnit se růžencových pobožností. V modlitbách pak budeme prosit za naši českou vlast, za vládu, aby všechna její ustanovení byla moudrá a spravedlivá a nikdy více neodporovala Božímu Desateru. Budeme se modlit za českou církev, za její obrodu, za biskupy, kněze, řeholníky, za posílení jejich řad. Budeme se modlit za sebe navzájem, aby nám nikdy nechyběla bratrská láska, neboť v současné době není nejrozšířenější chorobou infarkt či rakovina, nýbrž do očí bijící nedostatek lásky k bližnímu.

My, křesťané, jsme dětmi jedné Matky, tvoříme tedy zákonitě jednu rodinu a v každé pořádné rodině vládne láska a porozumění: Za to všechno budeme prosit Marii při modlitbách růžence. Nezapomínejme na ni, vždyť ani ona nezapomíná na nás.

Polský spisovatel Mickiewicz popisuje v jednom ze svých románů výstižný příběh. Ten se odehrává v době napoleonských válek ve Španělsku. Když se tehdy Francouzi rouhali Panně Marii, jen Polák jako jediný vystoupil na její obranu a řekl: "Nezajímají mě sice jména všech svatých z litanií, ale nedovolím, aby v mé přítomnosti někdo haněl jméno Matky Boží!" V noci, když španělští vojáci přepadli opilé Francouze, položili na hruď zraněného Poláka cedulku s nápisem: Vivat Polonius, unus defensor Mariae! Tedy - Ať žije Polák, jediný obránce Marie!

Bratři a sestry! Kéž by jednou to českém lidu bylo možno říci:
Ať žijí Češi - věrní zastánci Panny Marie! Amen.

HRACÍ AUTOMATY

V Kulturním domě v Katovicích za souhlasu obecního zastupitelstva, byly instalovány hrací automaty. Toto zařízení má přinést obecní pokladně další zdroj příjmů, aniž by byly vzaty v úvahu

morální škody, které s sebou toto podnikání přinese.

Duchovní správce katovické farnosti se z těchto důvodů rozhodl už v Kulturním domě nepořádat křesťanské plesy, aby dal najevo, že tyto hry, které působí jako droga, kdo tomu propadne, jsou neslučitelné s křesťanským způsobem života.

NEŠKODNÍ SATANISTÉ?

Sklep, zdi pomalované více či méně známými znaky, nápisy. Ukázka z "černé mše" - ne, ženu ležící na stole nezabíjejí, ona pouze představuje "plodivé síly země". Vyzývají Satana, vyslovují mu oddanost. Všechno je jakoby obráceně - i při "satanském křtu" si člověk bílé roucho, které údajně znamená oděv lži, svléká. Tak se prý člověk stane tím, čím je skutečně. Sobeckou bytostí se vztahem ke špatnosti.

Stanice Nova v pořadu Na vlastní oči 18. října navštívila "satanskou svatyni" a hovořila se satanisty. - Holdují v občanském životě egoismu. Starají se jen o sebe a etí své špatné vlastnosti, z nichž jen jedna byla jmenována - lenost. Prostě taková nevinná hra, tenhle satanismus. Jde vlastně jen o to, uchopit a použít sílu z člověka samotného, řekl jeden ze skupiny. Nikdo z nich není extrémě bohatý, aspoň zatím. Žijí běžným životem, mají normální zaměstnání. Ani znaky, kterými se zdobí, nejsou nápadné. To nosí kdejaký fanda heavymetalu. Hra na satanismus snad vyhlíží nevinně. Přinejmenším jsou však ztraceni ti, kdo ji hrají.

Křesťan, ať má jakékoli dílčí názory, o existenci Satana aspoň ví. Nicméně vzhledem k tomu, že většina společnosti křesťanská není a o zosobněném zlu není přesvědčena, tane mi na mysli otázka: Co sledovala televizní stanice Nova pořadem, kde satanismus vyhlíží jako nevinný způsob, jak mobilizovat vlastní síly?

/ Kráceno z Katolického týdeníku /

Občasník ZPRAVODAJ vydává Farní charita v Katovicích.